

МОРАЛЬНО-ЕТИЧНИЙ ЗМІСТ ПРИНЦИПІВ ДЕРЖАВНОЇ ПОЛІТИКИ У СФЕРІ ПИТНОГО ВОДОПОСТАЧАННЯ

Григорович Р.В.

(юрист)

На основі аналізу змісту нормативно-правових актів екологічного законодавства можна виділити такі принципи державної політики в галузі використання та охорони питної води в Україні. Така політика має будуватися на принципі збереження природних ресурсів і довкілля у цілому для нинішнього і майбутніх поколінь. З цією метою держава визначає пріоритетність питного водопостачання перед іншими видами спеціального водокористування та реалізує відповідно державне управління і регулювання відносин у сфері питної води та питного водопостачання. Вся діяльність держави по регулюванню питного водопостачання проникнула глибоким морально-етичним змістом.

У зв'язку із цим органи державної влади зобов'язані гарантувати першочергове забезпечення питною водою населення для забезпечення питних, фізіологічних, санітарно-гігієнічних та побутових потреб, здійснення раціонального використання питної води, проведення заходів науково-обґрунтованого нормування якості питної води, нормативів її споживання та формування тарифів на послуги централізованого водопостачання і водовідведення.

Зазначені принципи лягають в основу наближення вимог державних стандартів на питну воду, технологій виробництва питної води, а також засобів вимірювання і методів оцінки до відповідних стандартів, технологій, засобів і методів, прийнятих у Європейському Союзі, здійснення запобіжного характеру заходів щодо охорони джерел і систем питного водопостачання, дотримання оптимального балансу використання поверхневих і підземних вод для питного водопостачання.

Ряд принципів екологічної політики держави у сфері питного водопостачання мають характер імперативів. Віднесемо до них принцип обов'язковості державної експертизи і оцінки експлуатаційних запасів підземних вод для питного водопостачання, обов'язковості державної екологічної і санітарно-епідеміологічної експертизи проектів господарської, інвестиційної та іншої діяльності, яка може негативно вплинути на стан джерел і систем питного водопостачання, додержання єдиних правил, норм і стандартів усіма суб'єктами відносин у сфері питної води та питного водопостачання, заборони відключення об'єктів питного водопостачання та водовідведення від системи енерго-, газо-, тепlopостачання як об'єктів життєзабезпечення і стратегічного значення тощо.

Ряд принципів мають економічний зміст. Згадаємо тут принцип економічного стимулювання раціонального використання питної води споживачами, відшкодування збитків, завданих внаслідок порушення законодавства у сфері питної води та питного водопостачання.

Оскільки усі правовідносини згідно із Конституцією України підсудні, то важливе значення має принцип судового захисту прав природокористувачів, невідворотності відповідальності у разі порушення законодавства у сфері питної води та питного водопостачання.

На підставі цих принципів можна визначити концептуальні засади державної політики у галузі використання питної води в Україні полягають в

забезпеченні максимальної реалізації водного та екологічного законодавства з метою раціонального використання та охорони питних вод та збереження водного фонду України та наукового і практично вмотивованого узгодження водно-екологічних та соціальних інтересів.

При здійсненні заходів державної політики у галузі використання питної води держава гарантує захист прав споживачів у сфері питної води та питного водопостачання шляхом забезпечення кожної людини питною водою нормативної якості в межах науково

обґрунтованих нормативів питного водопостачання залежно від району та умов проживання;

Кожному споживачеві питної води державою гарантується право вільного доступу до інформації про якість питної води. З цією метою центральний орган виконавчої влади з питань житлово-комунального господарства щороку готує і оприлюднює в порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України, Національну доповідь про якість питної води та стан питного водопостачання в Україні, забезпечує заінтересовані органи державної влади, громадські організації, підприємства, установи, організації та громадян інформацією про випадки і причини забруднення питної води, порядок розрахунку тарифів на послуги централізованого водопостачання і водовідведення.

У разі, коли питна вода має відхилення за показниками від державного стандарту, органи місцевого самоврядування інформують споживачів через засоби масової інформації про її якість та вживають заходів, пов'язаних з відверненням загрози здоров'ю людей.

Забезпечення питного водопостачання розглядається як важливе екологічне, економічне, соціальне та морально-етичне завдання державної політики у галузі використання питної води та відповідної системи державних і громадських органів. Це юридично самостійні державні, самоврядні й громадські інституції, уповноважені здійснювати організаційно-розпорядчі, координаційні, консультативні, організаційно-експертні, контрольні та інші функції в галузі забезпечення екологічної безпеки, ефективного використання природних ресурсів і охорони використання питної води. Державне регулювання відносин у сфері охорони і використання питної води відіграє важливу роль у розв'язанні багатьох екологічних проблем, а саме, збереження біологічного різноманіття, вичерпання або надмірне використання не відновлюваних природних ресурсів, порушення унікальних екосистем, а найголовніше – забезпечення населення якісною питною водою.

ВСЕУКРАЇНСЬКЕ ОБГОВОРЕННЯ ПРОЕКТУ КОДЕКСУ СУДДІВСЬКОЇ ЕТИКИ ЯК ПРЕДМЕТ СОЦІОЛОГО-ПРАВОВОГО ДОСЛІДЖЕННЯ

Рачинська В.Я.

(аспірантка Інституту законодавчих передбачень та правової експертизи)

За результатами всеукраїнського обговорення проекту Кодексу суддівської етики була відмічена значна активність суддівського корпусу та науковців стосовно надання пропозицій до цього проекту.

Так, низкою резолюцій «круглих столів» (зокрема, у Дніпропетровській, Івано-Франківській, Полтавській, Хмельницькій областях) з обговорення проекту було запропоновано визначити коло осіб, на яке поширює дію Кодекс суддівської етики. Кодекс був доповнений цим положенням (ст. 3).

Резолюцією «круглого столу» у Луганській області внесено пропозицію змінити правило, яке міститься у загальних положеннях проекту: «Кандидати на посаду судді з моменту подання заяви до Вищої кваліфікаційної комісії суддів України беруть на себе обов'язки та обмеження, які встановлені цим Кодексом для суддів». На думку учасників даного «круглого столу», не можна примушувати осіб, які тільки намагаються стати суддею, нести ті обов'язки, які передбачені для суддів. Наприклад, у пункті 5.5. передбачено, що суддя не може обіймати оплачувані посади та виконувати іншу оплачувану роботу, окрім наукової, викладацької та творчої. Таким чином, виходячи з положень Кодексу, кандидат у судді після подачі заяви до ВККСУ повинен звільнитися зі своєї роботи, якщо він не є викладачем чи науковим співробітником.

З метою врахування наведених слушних пропозицій проект Кодексу був доповнений п. 3.2.